

Marta Jermaczek-Sitak

PO CO NAM DZIKOŚĆ?

What do we need wilderness for?

ABSTRAKT: Przedmiotem pracy są wyniki ankiety internetowej na temat podstawowych skojarzeń z dzikością oraz miejsca dzikości w świadomości społecznej. Wyniki wskazują, że na poziomie ogólnych deklaracji dzikość jest dla respondentów czymś pozytywnym, budzi dobre skojarzenia, ankietowani znają motywy ochrony przyrody i zgadzają się z nimi. Jednocześnie okazuje się, że nawet zupełnie niegroźne dzikie zwierzęta, jak łoś czy bóbr nie są mile widziane w odległości mniejszej niż kilkanaście km. Wartość dzikiej przyrody jest dostrzegana wyłącznie na poziomie teoretycznym, jednak w rzeczywistości jest ona czymś obcym, dalekim i niebezpiecznym.

SŁOWA KLUCZOWE: dzikość, ankieta internetowa, zespół deficytu natury

ABSTRACT: The present paper concentrates on the results of a questionnaire on basic associations of the concept of wilderness and the place of wilderness in public awareness. The results indicate that on the level of overall declarations *wilderness* is a positive thing for the respondents; it arouses positive associations; the respondents know nature conservation motives and accept them. At the same time, however, it appears that even harmless wild animals such as moose or beaver are not welcome at a distance closer than several kilometers. The value of wild nature is recognized entirely on the theoretical level while in reality it remains something alien, distant and dangerous.

KEY WORDS: Wilderness, internet questionnaire, nature deficit disorder

1. Wstęp

„Dzikość”, zarówno w odniesieniu do człowieka, jak i przyrody czy krajobrazu, nie jest raczej określeniem pozytywnym. Słownik synonimów podaje kilkadziesiąt określeń bliskoznacznych, z których zdecydowana większość kojarzy się źle. Dzikie – to inaczej barbarzyński, nieokiełznany, niecywilizowany. Z drugiej strony jednak w cywilizowanym, coraz bardziej oddalonym od przyrody świecie dzikość staje się wartością coraz bardziej docenianą i poszukiwaną,

choćby przy wyborze miejsca zamieszkania czy spędzania wakacji. Wiele badań wykazuje pozytywny wpływ dzikiej przyrody na zdrowie psychiczne i fizyczne (Ulrich 1984, Wells i Evans 2003).

Celem pracy było zbadanie podstawowych skojarzeń z dzikością – czy kojarzy się pozytywnie, czy negatywnie oraz czy ochrona dzikości jest dla ludzi ważna – na poziomie deklaracji. Jednocześnie postawiono pytanie o miejsce dzikości we współczesnym świecie oraz przestrzeń, jaką możemy dla niej pozostawić.